

Souhrnná teritoriální informace:

Svatý Tomáš a Princův ostrov

Zastupitelský úřad 30. 5. 2025 16:10

Demokratická republika Svátý Tomáš a Princův ostrov (STP) je poloprezidentskou republikou. V roce 1975 získala nezávislost na Portugalsku, což definuje vzájemné úzké vztahy jak na politické, tak ekonomické úrovni. Svátý Tomáš a Princův ostrov je zakládajícím členským státem Společenství portugalsky hovořících zemí.

Svatý Tomáš a Princův ostrov je rozvojovou zemí a typickým zemědělským státem. Celkem 49 % rozlohy země zaujímají plantáže. Pěstuje se na nich především kakao a káva, v menším množství dále banány, kokosová a olejová palma a vanilka. 6 % rozlohy zaujímá orná půda. Na ní se pěstuje obilí a zelenina, která není určena pro vývoz, ale pro místní spotřebu. Průmysl není příliš rozvinut, jediným odvětvím, které se na ostrovech uplatnilo, je potravinářský průmysl. Svátý Tomáš a Princův ostrov je jedním z nejvýznamnějších afrických producentů kakaa.

Co se týče podílu HDP, zemědělství tvoří 13,7 % (2024) průmysl 14 % (2024) a služby 69,6 % (2024). Chudoba obyvatelstva je vysoká: 55% obyvatel se nachází pod hranicí chudoby.

Tato Souhrnná teritoriální informace je zpracovávána pro zemi, která je tzv. přiakreditovaná. Informace je poskytována v základním rozsahu.

Základní údaje	
Hlavní město	São Tomé
Počet obyvatel	235 536
Jazyk	Portugalština
Náboženství	80% katolíci, 19% ateisté
Státní zřízení	poloprezidentská republika
Hlava státu	Carlos Vila Nova
Hlava vlády	Américo D´Oliveira dos Ramos
Název měny	svatotomášská dobra
Cestování	
Časový posun	+1 hodina
Kontakty ZÚ	
Velvyslanec	Ing. Martin Pohl
Ekonomický úsek	PhDr. Kateřina Bocianová, Ph.D.
Konzulární úsek	JUDr. Anna Syková, Ph.D.
CzechTrade	ne
Czechinvest	ne
Ekonomika	
2024	
Nominální HDP (mld. USD)	0,8
Hospodářský růst (%)	1,2
Inflace (%)	14,4
Nezaměstnanost (%)	9,2

Kapitoly a podkapitoly:

1 Základní informace o teritoriu

- 1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi
- 1.2 Zahraniční politika země
- 1.3 Obyvatelstvo

2 Ekonomika

- 2.1 Základní údaje
- 2.2 Veřejné finance a státní rozpočet
- 2.3 Bankovní systém
- 2.4 Daňový systém

3 Obchod a investice

- 3.1 Obchodní vztahy
- 3.2 Přímé zahraniční investice
- 3.3 FTA a smlouvy
- 3.4 Rozvojová spolupráce
- 3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

- 4.1 Úvod
- 4.2 Oslovení
- 4.3 Obchodní schůzka
- 4.4 Komunikace
- 4.5 Doporučení
- 4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

- 5.1 Vstup na trh
- 5.2 Formy a podmínky působení na trhu
- 5.3 Marketing a komunikace
- 5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví
- 5.5 Trh veřejných zakázek
- 5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů
- 5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria
- 5.8 Zaměstnávání občanů z ČR
- 5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

- 6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu
- 6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)
- 6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

1 Základní informace o teritoriu

Podkapitoly:

[1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi](#)

[1.2 Zahraniční politika země](#)

[1.3 Obyvatelstvo](#)

1.1 Systém vládnutí a politické tendence v zemi

Prezident republiky je volen na pětileté funkční období ve všeobecných a tajných volbách a musí získat absolutní většinu, aby mohl být zvolen. Prezident může vykonávat až dvě po sobě jdoucí funkční období.

Předseda vlády je jmenován prezidentem a 14 členů kabinetu je vybráno předsedou vlády. Národní shromáždění, jakožto zákonodárný orgán, se skládá z 55 členů, kteří jsou voleni na čtyřleté funkční období a scházejí se pololetně.

Prezidentem STP je Carlos Vila Nova, jenž byl zvolen v roce 2021. O výkonné kompetence se dělí s premiérem Américem Ramosem, který byl nově jmenován dne 14. ledna 2025, kdy byl předešlý premiér Patrice Trovoada odvolán prezidentem pro přetrvávající neshody.

Složení vlády:

Américo D'Oliveira dos Ramos, premiér

Ilza Amado Vaz, ministryně zahraničí, spolupráce a komunit

Nilda Borges da Mata, ministryně mládeže, turismu a udržitelnosti

Gareth Guadalupe, ministr hospodářství a financí

Isabel Viegas de Abreu, ministryně školství, vědy a vysokého vzdělání

Vera Cravid, ministryně spravedlnosti, parlamentních záležitostí a pro práva žen

Horácio da Trindade de Sousa, ministr obrany a vnitřního pořádku

Nelson Cardoso, ministr pro infrastrukturu a přírodní zdroje

Nilton Garido Sousa Pontes, ministr zemědělství, rybolovu a venkovského rozvoje

Celso Matos, ministr zdravotnictví

Jocel Tiny dos Ramos, ministr práce, solidarity a sociálních věcí

Hlavními problémy, se kterými se musí vláda vypořádat, jsou vysoké zadlužení, potřeba zlepšení zdravotnictví, systému školství, infrastruktury, problematika pitné vody a dodávky elektřiny.

1.2 Zahraniční politika země

Svatý Tomáš a Princův ostrov je zakládajícím členským státem Společenství portugalsky mluvících zemí, což je politické sdružení lusofonních národů na čtyřech kontinentech, kde je portugalština úředním jazykem.

Zahraniční politika je definována snahou o zlepšení ekonomického a sociálního rozvoje, otevření země zahraničním investorům a o modernizaci. Klíčové jsou vztahy s Portugalskem s ohledem na koloniální minulost, kdy byla podepsána Dohoda o ekonomické spolupráci.

1.3 Obyvatelstvo

Dle zpráv portugalských mořeplavců nebyly ostrovy v době jejich objevení osídleny, současní obyvatelé jsou tedy původem přistěhovalci. Běžně se rozlišují Angolares (potomci angolských otroků), míšenci (rovněž forros nebo filhos de terra - synové země, potomci prvních portugalských osadníků a osvobozených otroků), serviais (námezdní pracovníci z Kapverd, Angoly a Mozambiku) a Evropané, v drtivé většině Portugalci.

Struktura obyvatelstva je zajímavá tím, že 60% populace je mladších 25 let a současně roste křivka porodnosti, což znamená další populační růst v budoucnosti.

Převládajícím náboženstvím v zemi je křesťanství, hlásí se k němu 80 % obyvatel země. 20 % obyvatelstva je negramotných.

2 Ekonomika

Podkapitoly:

[2.1 Základní údaje](#)

[2.2 Veřejné finance a státní rozpočet](#)

[2.3 Bankovní systém](#)

[2.4 Daňový systém](#)

2.1 Základní údaje

V roce 2024 čelila ekonomika Sao Tomé a Príncipe významným výzvám, přičemž růst HDP byl odhadován mezi 0,9 % a 1,2 %, což odráží skromný výkon způsobený faktory jako nedostatek deviz, přerušení dodávek energie a strukturální omezení. Inflace zůstávala vysoká (14,4 %) a byla tlačena nahoru vysokými náklady na energii a nedostatkem deviz. Míra nezaměstnanosti zůstala vysoká, odhadována na 9,17 %, což ukazuje na přetrvávající výzvy na trhu práce.

Převody od diaspory zůstaly důležitým zdrojem externích příjmů, ačkoli byly nedostatečné k vyrovnání strukturálních deficitů platební bilance. Fiskální deficit zůstal vysoký, odhadovaný mezi 2,0 % a 3,3 % HDP, což odráží závislost na externím financování a výzvy při mobilizaci vnitřních příjmů. Hrubý veřejný dluh činil 37,3 % HDP, což naznačuje významné zatížení veřejných financí.

V reakci na tyto tlaky vláda zavedla daňové reformy, včetně zavedení daně z přidané hodnoty (DPH) a zrušení dotací na paliva, s cílem konsolidovat veřejné finance. V prosinci 2024 byla schválena dohoda na 40 měsíců s Mezinárodním měnovým fondem (MMF) v rámci rozšířené úvěrové facility v hodnotě přibližně 24 milionů dolarů, určená na podporu strukturálních reforem a stabilizaci ekonomiky. I přes tato opatření zůstávají ekonomické vyhlídky nejisté, přičemž oživení závisí na účinné implementaci reforem a makroekonomické stabilitě.

2.2 Veřejné finance a státní rozpočet

Veřejné finance	2024
Saldo státního rozpočtu (% HDP)	2,0-3,3
Veřejný dluh (% HDP)	37,3
Bilance běžného účtu (mld. USD)	-0,054
Daně	2025
PO	N/A
FO	N/A
DPH	N/A

2.3 Bankovní systém

Centrální banka

Banco Central de São Tomé e Príncipe, Av. 12 de Julho São, Caixa Postal 13 São Tomé; tel.: +239 122 1269, 122 2292, fax: +239 122 2777, mail: bcentral@bcstp.st, web: www.bcstp.st

Komerční banky

Banco International de São Tomé e Príncipe, Praça da Independencia, Caixa Postal 536, São Tomé; tel.: +239 122 1436, 122 1445, fax: +239 122 2427, mail: bistp@cstome.net

Banco Equador São Tomé e Príncipe, Rua de Moçambique, Caixa Postal 361 São Tomé; tel.: +239 122 6150, fax: +239 122 6149, e-mail: banco_equador@cstome.net

Pojišťovna SAT Seguros, Avenida 12 de Julho, São Tomé; tel.: +239 122 6161, fax: +239 122 6160, e-mail: satinsuran@cstome.net

2.4 Daňový systém

Před několika lety proběhla rozsáhlá reforma daňového systému, jejíž účelem bylo systém zjednodušit a učinit jej více transparentním. V zásadě se ovšem jednalo o navýšení většiny sazeb tak, aby mohl být pokryt schodek státního rozpočtu.

3 Obchod a investice

Podkapitoly:

[3.1 Obchodní vztahy](#)

[3.2 Přímé zahraniční investice](#)

[3.3 FTA a smlouvy](#)

[3.4 Rozvojová spolupráce](#)

[3.5 Perspektivní obory \(MOP\)](#)

3.1 Obchodní vztahy

V roce 2024 zůstávalo zahraniční obchodování Svatého Tomáše a Princova ostrova silně závislé na omezenému počtu obchodních partnerů, přičemž hlavními cíli vývozu byly Nizozemsko, Belgie a Portugalsko. Kakao nadále představovalo hlavní vyvážený produkt, který tvořil přibližně 79 % celkového vývozu, následované palmovým olejem, pepřem, kokosem a čokoládou. Nizozemsko absorbovalo přibližně 30 % celkového vývozu.

Pokud jde o dovoz do Svatého Tomáše a Princova ostrova, Portugalsko zůstalo hlavním dodavatelem a představovalo přibližně 54 % celkového dovozu. Mezi dalšími významnými partnery byli Angola, Čína, Francie a Spojené státy. Hlavními importovanými produkty byly potraviny (22 % z celkového objemu), investiční zařízení (21 %) a paliva (15 %), vedle stavebních materiálů a nápojů. Tato obchodní struktura odráží závislost země na dovozu pro uspokojení základních potřeb spotřeby a výroby, zatímco vývoz zůstává soustředěn na zemědělské produkty, zejména kakao.

Obchodní výměna mezi ČR a Svatým Tomášem je zanedbatelná. V roce 2018 nebyly zaznamenány žádné významné exportní případy, naopak dovoz dosáhl 522 tis. USD. (v tis. USD). Ve vývozu ČR se v posledních letech jednalo o např. textilní výrobky, maso a nápoje. V dovozech se objevují výrobky chemického průmyslu, mechanické výrobky a kakao a produkty z něj.

Obchodní vztahy nemají bilaterální smluvní základnu.

3.2 Přímé zahraniční investice

V roce 2024 pokračoval Svatý Tomáš a Princův ostrov ve čelení výzvám při lákání přímých zahraničních investic (FDI), což odráží jeho ekonomickou zranitelnost a závislost na externí pomoci. FDI představují přibližně 2,7 % HDP země. Tato hodnota naznačuje skromné oživení ve srovnání s předchozími lety, kdy byly přímé zahraniční investice negativní nebo nulové.

Aby podpořila investice, vláda Svatého Tomáše a Princova ostrova se snaží diverzifikovat mezinárodní partnerství a zlepšit podnikatelské prostředí. Portugalsko nedávno podepsalo dohodu o finanční spolupráci, která zahrnuje půjčku ve výši 15 milionů eur na podporu oblastí jako vzdělání, spravedlnost, zdravotnictví a dobré řízení. Tyto iniciativy mají za cíl posílit makroekonomickou stabilitu a učinit zemi atraktivnější pro zahraniční investory.

Navzdory těmto snahám zůstávají přímé zahraniční investice v Svatém Tomáši a Princově ostrově omezené, kvůli faktorům jako je malá velikost domácího trhu, nedostatečná infrastruktura a institucionální výzvy. Efektivní provádění strukturálních reforem a zlepšení podnikatelského prostředí jsou klíčové pro zvýšení důvěry investorů a přilákání udržitelných investic v budoucnu.

V zemi se nevyskytují české investice.

3.3 FTA a smlouvy

V zemi existuje příslušná legislativa a jsou zde tři bezcelní/offshore zóny:

- Letiště Svatý Tomáš, 20 ha
- Baia das Agulhas (Princův ostrov)
- Centro de negócios offshore Více viz příslušný úřad Autoridade das Zonas Francas. Tel: (+239) 221178 Fax: (+239) 227643 E-mail: azf@cstome.net C.P: 1012

3.4 Rozvojová spolupráce

Země je vysoce závislá na rozvojové pomoci, která každoročně představuje 25 - 35 mil. USD. Kryje tak převážnou část příjmové stránky státního rozpočtu a představuje celosvětově jednu z nejvyšších úrovní v přepočtu na obyvatele.

Rozvojová pomoc byla hlavním nástrojem MMF a ostatních donorů k docílení zavedení hospodářských reforem. Ze zemí EU poskytuje bilaterální rozvojovou pomoc především Portugalsko.

V červnu 2014 podepsala EU a vláda Sv. Tomáše a Princova ostrova Národní indikativní program pro období 2014-2020. V rámci 11. EDF se EU zavázala poskytnout částku 28 mil. EUR na projekty ve dvou prioritních oblastech: 1) voda a sanitace 2) podpora zemědělského sektoru a jeho exportních kapacit.

3.5 Perspektivní obory (MOP)

4 Kultura obchodního jednání

Podkapitoly:

[4.1 Úvod](#)

[4.2 Oslovení](#)

[4.3 Obchodní schůzka](#)

[4.4 Komunikace](#)

[4.5 Doporučení](#)

[4.6 Státní svátky](#)

4.1 Úvod

4.2 Oslovení

4.3 Obchodní schůzka

4.4 Komunikace

4.5 Doporučení

4.6 Státní svátky

5 Základní podmínky pro uplatnění českého zboží na trhu

Podkapitoly:

[5.1 Vstup na trh](#)

[5.2 Formy a podmínky působení na trhu](#)

[5.3 Marketing a komunikace](#)

[5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví](#)

[5.5 Trh veřejných zakázek](#)

[5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů](#)

[5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria](#)

[5.8 Zaměstnávání občanů z ČR](#)

[5.9 Veletrhy a akce](#)

5.1 Vstup na trh

5.2 Formy a podmínky působení na trhu

5.3 Marketing a komunikace

5.4 Problematika ochrany duševního vlastnictví

5.5 Trh veřejných zakázek

5.6 Platební podmínky, platební morálka a řešení obchodních sporů

5.7 Víza, poplatky, specifické podmínky cestování do teritoria

5.8 Zaměstnávání občanů z ČR

5.9 Veletrhy a akce

6 Kontakty

Podkapitoly:

[6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu](#)

[6.2 Praktická telefonní čísla \(záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.\)](#)

[6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty](#)

6.1 Kontakty na zastupitelské úřady ČR v teritoriu

Pro Svatý Tomáš a Princův ostrov je teritoriálně příslušné

Velvyslanectví ČR v Lisabonu (Embaixada da República Checa em Lisboa)

Rua Pêro de Alenquer, 14 1400-294 Lisboa, Portugal

Tel.: +351 213 001 010, 213 010 487 Fax: +351 213 010 629

E-mail: Lisbon@mzv.gov.cz

Web: www.mzv.cz/lisbon

Honorární konzulát Svatý Tomáš

Rua de Cabo Verde, Cidade de São Tomé

Caixa Postal No. 720, São Tomé

Telefon+239 902 8711, +239 990 8711

Nouzová linka+420 222 420 222

E-mail: SaoTome.Honorary@mzv.gov.cz

Vedoucí úřadu Jaime da Glória Oliveira, honorární konzul

6.2 Praktická telefonní čísla (záchranka, policie, požárníci, infolinky, apod.)

Ostrov Svatý Tomáš:

nemocnice Ayres Menezes - 22 1222, 221 233

hasiči - 112

informace - 103

letišť - 22 20 63

policie - 22 22 22

Princův ostrov:

klinika - 25 10|05

hasiči - 25 10 23

informace - 103

letišť - 25 10 09

policie - 25 10 56

6.3 Důležité internetové odkazy a kontakty

Internetové informační zdroje

www.parlamento.st - oficiální stránky parlamentu

www.sao-tome.com - informace pro turisty (vč. anglické verze)

<http://www.bcstp.st/> - centrální banka Svatého Tomáše

<http://www.afdb.org/en/countries/southern-africa/sao-tome-principe/> - Africká rozvojová banka

http://eeas.europa.eu/sao_tome_and_principe/index_en.htm - Stránky EU

www.worldbank.org - Světová banka - ekonomické údaje

www.imf.org - Mezinárodní měnový fond - ekonomické údaje

www.cia.gov CIA - všeobecné informace o zemi

Delegace EU s působností pro Svatý Tomáš a Princův ostrov se nachází v Gabunu.

Delegace Evropské unie v Gabonu pro Rovníkovou Guineu, Svatý Tomáš a Princův ostrov a Středoafriké hospodářské společenství (CEEAC)

Délégation au Gabon, Pour la République de Guinée équatoriale, Sao Tomé-et-principe et la CEEA

Lotissement des Cocotiers, Bas de Gué-Gué, Boîte Postale 321, Libreville - GABON

Tel.: +241 07 40 19 98 nebo 99 +241 04 11 99 26 +241 04 11 99 27 +241 04 11 99 28 Fax: +241 736554

E-mail: delegation-gabon@eeas.europa.eu

Web: www.eeas.europa.eu/delegations/gabon